

RENAIXIMENT

El Mensual Valencianiste

PREU: Sempre gratuït

DÉNIA

Febrer 2020 - Número 2

Gmail rocchabas2018@gmail.com

Twitter @CulturalRoc

Facebook. @rocchabas

ACLARIMENT: Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article té llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, però no de divisió, entre nosaltres.

Maulets i botiflers

En l'any 1700 es produïx un fet importantíssim dins de l'història de les Espanyes, que va a modificar profundament l'evolució d'estat europeu en els segles venidors, aixina com les seues estructures polítiques i els seus futurs models d'estat. Es tracta del decés sense fills de l'últim representant de la branca hispànica de la dinastia dels Habsburg, o els Àustria com majorment són coneguts, Carles II.

En la desaparició d'este monarca, i la falta de successió, la titularitat, del per llavors, principal Estat del món, va quedar vacant, convertint-se en aspirants a la mateixa, dos personalitats que encarnaven diferents concepcions del futur Estat hispànic.

Per una part, aspirava al tro l'archiduc Carles d'Habsburc, pare de l'emperatriu Maria Teresa, de la mateixa família que el rei fallit. Representava l'archiduc, la continuïtat de la monarquia hispànica en el seu caràcter imperial i federal, incidint en la conservació dels furs, lleis i costums de les diverses nacions i regnes com s'hi havia més o menys conservat fins al moment, i com era tradicional de la política de la família Habsburc.

Front ad este, la Corona de França va presentar com a candidat a un cosí de Carles II, Felip d'Anjou, del llinage Borbó, net de Lluís XIV, el famós rei Sol, màxim exponent del despotisme borbònic. L'arribada d'esta dinastia a Espanya suponia una política diferent a la tradicional dels Àustria, en un fort centralisme uniformat a l'estil del practicat en França, que no respectava diferències d'usos en un mateix estat.

Paralelament, per l'importància de la Corona espanyola en aquella época, els atres Estats europeus, varen prendre partit en la qüestió. Davant les amenaces de triumpfo de les tesis franceses, i la consegüent aliança hispà-francesa, Àustria, Països Baixos, Portugal i Suècia, acompanyats pel Regne Unit -est últim sense pronunciar-se clarament, com sempre- varen recolzar a l'aspirant austraciste.

En l'interior d'Espanya, com no podia ser d'una altra manera, es va produir una confrontació bèlica, que es va estendre de 1700 a 1714, i en la que es varen enfrontar els partidaris de cada una de les concepcions polítiques que representaven els pretenents, i que anaven més allà d'un mer canvi de dinastia en la Corona més important del món.

La part principal del conflicte es va desenrollar en els territoris de la Corona d'Aragó, prenent el protagonisme austracistes valencians, més oposts que Castella al model francès.

Pero no tots els habitants dels territoris catalans i aragonesos varen defendre la causa austraciste. Amplis sectors valencians encapçalats per part de l'alta noblea autòctona i la burgesia de les ciutats varen engrossar lo que es va donar en cridar el partit "botifleur" o "botifler".

En les seues files varen militar nobles de l'importància del duc de Gandia, els comtes d'Almenara, Parcent o Cervelló, i el marquès d'Albaida, per posar alguns exemples, pero també llinages de la chicoteta noblea urbana, eclesiàstics i un sector minoritari dels llauradors.

Ciutats com Sogorb o Borriana es varen adherir en un principi a la causa "botifler"; en definitiva, una part dels valencians, varen apostar per eixe model d'Estat.

No és puix del tot certa, la tesis de que la resistència austraciste va ser unànim en el Regne de València, la famosa frase: "fins a les pedres s'alçaven contra la casa del Borbó", no va anar totalment en eixa direcció en esta terra, encara que sí testimonien la tendència general i majoritària.

El partit “boutifler”, suponia un model d'Espanya basat en l'absolutisme centraliste tan característic dels Borbons francesos, model basat en la superació de les legislacions migevals forals diferents existents dins d'un mateix estat, per mig de l'unificació de les mateixes. S'eliminava puix la base plurinacional i federal que havia existit en èxit fins al moment, per un estat uniforme i centraliste. Com les lleis castellanques s'ajustaven millor ad eixe model, varen ser imposts en tot el territori de la Monarquia espanyola, junt a la seua llengua, usos i costums.

El partit “botifler” advocava per l'imposició del centralisme, l'uniformisació i l'imposició de les lleis de Castella en perjuí de les pròpies dels territoris de la Corona d'Aragó.

El nou model de construcció estatal que va supondre no només una pèrdua cultural, històrica i legislativa de gran riquesa, sino que ademés va generar desconfiança i divergències importants que, en les seues diferències, havien convixcut en harmonia i compartint objectius durant sigles, els millors sigles de l'història hispànica, els sigles de l'Espanya imperial; problemàtica generada llavors i les conseqüències de la qual encara vivim hui.

Conseqüència del triomfo “botifler” va ser l'imposició d'una administració centralista i del model provincial, que en els matisos falsos i enganyosos introduïts per l'actual Constitució, és el model que tenim ara. Front a açò va sorgir el partit “maulet”.

Despuix del desembarc de Basset en Dénia en 1705, es va produir el primer alçament austracista en la comarca valenciana de la Marina. En un hàbil discurs en el que s'unia la defensa dels Furs i el model tradicional d'estat, en promeses d'abolició dels tributs senyorials i l'oferiment de franquícies i privilegis en unes terres on els colons aplegats despuix de l'expulsió dels moriscs, sofrien condicions duríssimes, el partit “maulet”, va aconseguir el respal d'amplis sectors dels llauradors valencians.

Representaven els aixina nomenats, “maulets”, la defensa de les antigues estructures forals, a lo que s'afegien la petició de certes reformes socials en el món rural.

El temor a l'absolutisme, unit al descontent social que les infames condicions senyorials havien generat en el camp, va propiciar que el partit “maulet”, s'estenguera en èxit entre els llauradors valencians, els membres del qual es varen allistar en massa al seu eixèrcit. No obstant, no només va tindre èxit entre els llauradors, encara que es tractara d'una facció eminentment rural, també va mantindre importants respals entre sectors eclesiàstics, chicotets propietaris, artesans rurals i una part de la noblea.

Manifesta és l'absència de grans títols nobiliaris entre els maulets, principalment perque en eixes dates, preocupats pels seus interessos personals i econòmics, apostaven per una política que mantinguera els seus privilegis. Demostrant una major fidelitat als seus principis, la chicoteta noblea va recolzar en major quantitat la causa austracista, militant un bon grup de cavallers en les files dels “maulets”, alguns dels quals rebrien com a premi del prenent –Carles III per als seus fidels– diversos títols nobiliaris.

En definitiva, el “maulet”, va lluitar per la defensa de l'Espanya tradicional i imperial, i mai, -com se nos pretén fer creure- per la separació dels territoris de la Corona d'Aragó. Per si quedaren dubtes sobre els “maulets”, els valencians que varen participar en la batalla final de Barcelona i que varen ser derrotats per les tropes borbòniques. Va ser esta idea, la que el Regne de València unit baix la corona dels Àustria, però conservant l'especificitat del seu regne, llengua, lleis, usos i costums, el sentit de la lluita dels “maulets”.

I per eixa idea es va lluitar i va morir en els camps valencians, i eixa idea va ser derrotada en Almansa el 25 d'abril de 1707. Posteriorment el partit “maulet” desapareixerà per a sempre.

Els tumults posteriors en similars transfons socials i arguments tradicionalistes i forals en València, varen rebre unes altres denominacions, “carlinades”, i es varen desenvolupar en un context diferent. Per una altra part cal denunciar que en els últims quaranta anys, s'ha produït un ús indegut del terme “maulet”, per sectors secessionistes de l'extrema esquerra, sense connexió cap en l'autèntic fenomen “maulet”.

Respecte al partit “botifler”, va desaparèixer després de la Guerra de Successió. Provablement el terme es va utilitzar entre els sectors derrotats per a diferenciar als que regien ara els destins polítics de les terres valencianes. Les reformes borbòniques varen ser portades a terme tal com s'havien dissenyat, i els Furs de València, varen ser abolits en l'excusa de la resistència bèlica d'este Regne.

En Catalunya i en el regne d'Aragó –no confondre en la Corona d'Aragó– es va respectar el dret foral privat, però no el del Regne de València. En el pas dels segles els descendents polítics dels “botiflers”, varen continuar contant en el respal de la casa regnant de Borbó, ajudant a homogeneisar i uniformar lo que varen ser les Espanyes, fins a convertir-les en un Estat centralista i, posteriorment, jacobí. Els abusos comesos en nom d'esta Espanya unificada i els desprecis fets als països diferents a Castella, varen crear en zones com la del Regne de València, resentiments difícils de curar, que hagueren pogut evitar-se.

En l'arribada dels il·lustrats i lliberals, en nom del benefici econòmic i el progrés industrial, l'uniformisació es va accentuar molt més, suponent la Constitució de 1876 i el franquisme, un enduriment final d'alguns aspectes d'este procés.

En el moment actual, la política centralista i uniformisadora en benefici del progrés econòmic, continua existint, només que esta volta actua a nivell mundial.

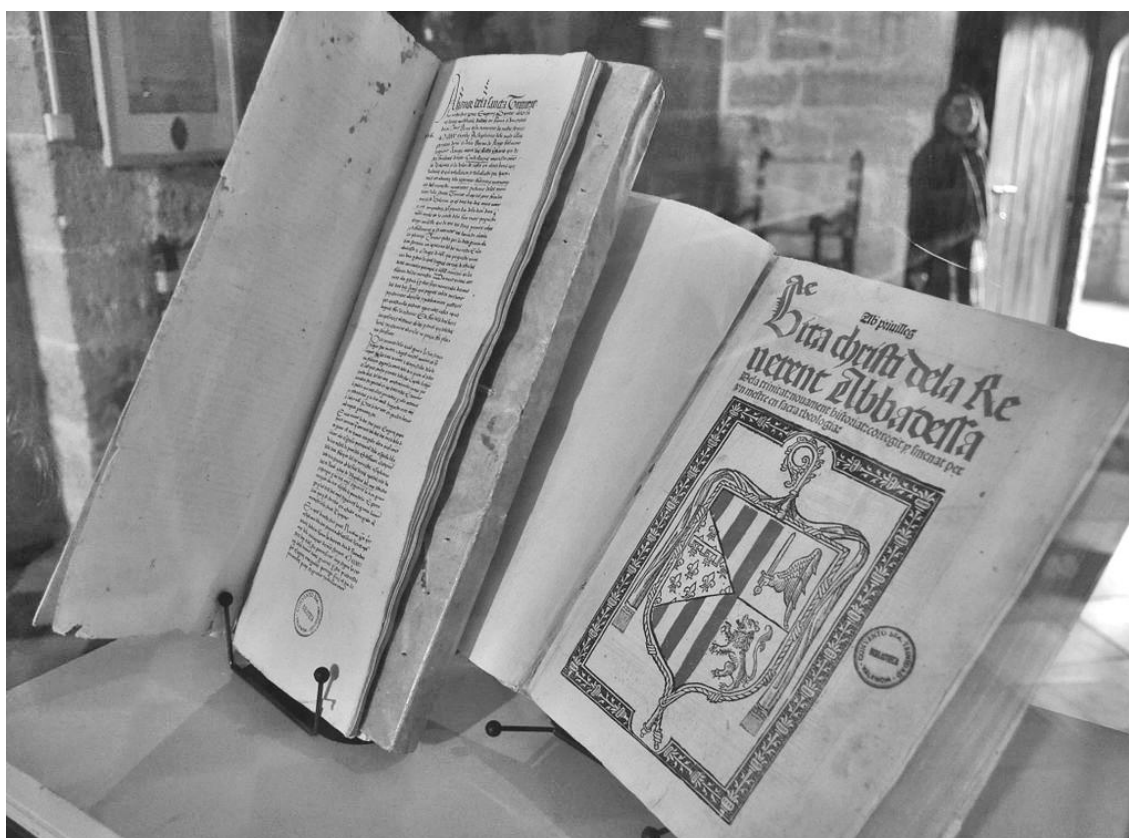
Resulta curiós que en Catalunya. Pretesos nacionalistes, clamen contra l'Estat, i admeten que qualsevol emigrant complint uns requisits mínims pot ser ciutadà de qualsevol població catalana en els mateixos drets i la mateixa “catalanitat” que qualsevol viguetà de soca i arrel. En este sentit la defensa d'un nacionalisme català, o espanyol, té escàs sentit. El partit “botifler” del segle XXI, no és valencià, ni porta idees de França, representa el centralisme mundialista i un absolutisme sense precedents en l'història d'Europa.

Estén les lleis econòmiques i fomenta les “nivellació” de races, nacions, costums en benefici del ciutadà-client únic i esclavistat.

Provablement, el model federal dins d'una estructura imperial, que recupera i conserve l'essència, personalitat i costums dels pobles d'Europa, siga, com ho va ser antany, l'única solució i resistència que es puga opondre en l'actual estat de coses.

Roc Chabàs Associació

¿VALENCIÀ O CATALÀ?

Le Monde sosté que el valencià es parla en Lleida, Andorra i part d'Aragó.

Un estudi sobre els nacionalismes en Espanya rebut les tesis tradicionals del catalanisme.

El diari francès *Le Monde* s'ha acostat al fenomen del nacionalisme en Espanya en un insospitat anàlisi que rebut les tesis tradicionals del catalanisme, i que desmonta alguns dels preceptes habitualment amprats en la defensa de la preeminència de la denominació del català sobre el valencià, trencant aixina en la corrent de pensament únic que rodejava ad esta qüestió. En un article de Cécile Chambrud, corresponsal en Madrid del diari francès, la periodista es preguntava si el valencià “¿és una variant del català o be una llengua de per sí?”.

Una pregunta a la que respon en el propi article en donar-li carta de naturalesa com a llengua cooficial en Espanya en un mapa identificatiu el reportage, titulat ¿Quantes nacions té Espanya?, pretén ser una aproximació al “augment del nacionalisme i la discussió dels Estatuts català i vasc”.

Pero en tot, l'aspecte més sorprenent de l'article és el referit a la presència del valencià com a idioma propi i diferenciat en el context estatal. Trencant en el tradicional tractament que s'ha donat en els mijos estrangers a la llengua d'Ausiàs March i Joanot Martorell, la periodista de *Le Monde* i el diari opten per cridar valencià a lo que en les classes de Filologia de l'Universitat de València es denominaria “català occidental”.

D'esta manera, *Le Monde* diu que el valencià s'estén des d'Andorra fins al nord de Múrcia, i inclou part d'Aragó i de les províncies catalanes de Lleida i Tarragona. En virtut d'esta nomenclatura, en el mapa de les llengües cooficials d'Espanya, ademés del gallec, vasc i català, es reconeix al valencià com a llengua pròpia i es defén el seu camp d'extensió per tota la franja occidental de la zona bilingüe de l'antiga Corona d'Aragó.

Aixina, el rotatiu gal circumscriu lo que denomina català només a la part oriental de Catalunya i Balears. *Le Monde* edició València 2-4-2006.

Tot açò ya va ser avançat en el seu article “¿Valencià o català?” del més de novembre, el qual trascrivim de nou. Un anàlisis en profunditat i objectiu sobre les diferències i similituts del català i valencià.

¿És el valencià una llengua o un dialecte? Esta és la pregunta que ha ocasionat i ocasiona el cridat conflicte llingüístic que existix en València.

La polèmica va començar en el segle XIX i es va incrementar en la transició democràtica de finals del segle XX. Hui el conflicte perdura, encara que no en l'intensitat com en la dècada dels 80.

El cas valencià-català no és l'únic que planteja problemes. Existix en Europa casos similars com el flamenc. Sense anar tan llunt, en Espanya tenim l'eixemple de la llengua gallega i portuguesa que nos pot ajudar en el nostre cas. ¿És el gallec una llengua o un dialecte del portugués? Per a intentar desvelar el problema és necessari fer una referència a la terminologia.

Qué s'entén per dialecte, per llengua, per normalisació, per llingüística... El fet de que un poble s'expressi en una determinada forma de parlar indica que existix una llengua. Pero ¿la llengua és igual o idèntica a la llingüística o esta és simplement un factor o pilar que fonamenta l'existència d'una llengua? ¿Per a la configuració d'una llengua cal tindre en conte uns altres factors com l'històric, el social o el literari o basta únicament en el factor llingüístic?

Des d'un punt de vista dels defensors de la “unitat de la llengua” solament hi ha que acudir a paràmetros estrictament llingüístics unint el concepte de llengua en el concepte de llingüística.

Esta s'encarrega de la gramàtica que conforma una llengua. No es té en conte en absolut uns altres paràmetres. No obstant esta postura és rebatuda per uns altres llingüistes europeus. Pryde J.B. afirma "són numerosos els criteris per a demarcar els límits entre llengües o entre dialectes".

És dir "les diferències entre les llengües i els dialectes estretament relacionats, són en la seua major part, polítiques, culturals, més que llingüístiques" com diu Lyons, John. Esta pareix ser la corrent majoritària entre els llingüistes. Analisem puix els altres factors que configuren l'existència d'una llengua. En primer lloc l'històric. En la península Ibèrica durant la dominació àrap es varen consolidar els dialectes de la llengua llatina. En el costat occidental el gallec, en el central el castellà, i en l'oriental el valencià. La tesis catalanista de que el català va ser portat a València i Mallorca en el rei Jaume I ha demostrat ser errònea.

L'àrap Ibn Sida que va morir en Dénia en 1066 es disculpava dels errors comesos en la seua obra ya que estava rodejat "de persones que parlaven romançada".

Abans de l'arribada del Conquistador ya es parlava una llengua romançada que posteriorment es nomenarà valencià. Per un altre costat i d'acort en les fonts històriques el repoblament cristià a penes superà el 3%, sent impossible que eixa chicoteta població de repobladors imponguera una llengua i més quan es trobaven dividits en aragonesos, catalans i francesos. València mai ha estat unida políticament a Catalunya.

El Regne de València es regia pels seus propis furs diferents dels altres territoris de la Corona d'Aragó. Per tant des d'un punt de vista polític i institucional València i Catalunya des de fa 700 anys han constituït dos realitats distintes. Est és un factor clau en la diferenciació entre el gallec i portugués. El fet de que Galícia i Portugal pertanyuen a realitats polítiques diferents ha segut crucial per a que les dos llengües es consideren distintes. Ací no ha mediat un factor llingüístic sino un factor polític. Un element sòlit i identitari del valencià és sense dubte la literatura que ha aportat.

El segle d'or valencià va ser desenrollat casi en exclusiva per autors valencians. I hi ha unanimitat entre els autors de l'època en afirmar que escrivien en llengua valenciana. El clàssic valencià autor de *Tirant lo Blanch*, Joanot Martorell diu "no solament de la llengua anglesa en portuguesa. Més encara de portuguesa en vulgar valenciana". Una miqueta més tart l'autor universal del *Quixot* també mencionà el valencià com a llengua "la valenciana, graciosa llengua".

Per contra el català fins a 1900 se li va considerar un dialecte del provençal i va ser en 1959 quan la Real Acadèmia Espanyola rectificà la seua definició de català. La transformació que va experimentar el català de dialecte a llengua supon l'exteriorització d'una nova realitat: el nacionalisme. Varen ser els catalanoparlants els que varen reivindicar que la seua parla tinguera la qualitat de llengua. Ací entra a escena el factor social i cultural. La llengua la creen els usuaris de la mateixa. Els usuaris catalans varen decidir que el català ya no era dialecte. En el cas valencià la majoria dels valencianoparlants un 64%, considera la seua llengua distinta a la catalana, d'acort en l'enquesta del CIS de 2004.

Respectem, també, la voluntat dels valencians. L'argument estrella dels defensors de l'unitat de la llengua és que català i valencià són una mateixa llengua però el valencià és una variable, un dialecte. Per tant hi hauria unitat llingüística. Però des d'esta perspectiva i en les senyes històriques i literàries que posem... no seria més correcte preguntar-se ¿és el català un dialecte del valencià? En tot cas les tesis unionistes no se sostenen perquè valencià i català mantenen moltes diferències estructurals, fonètiques, morfològiques etc.

No existix per tant unitat llingüística encara que és evident que el català i valencià són llengües germanes pertanyents a un mateix sistema llingüístic però no idèntic. Com pertanyen a un mateix sistema el gallec i el portugués però a les dos se les considera llengües distintes.

La solució és parlar el valencià dels nostres pares, mantindre vives les formes valencianes encara que siguen considerades incultes en certs entorns i instàncies ben remunerades. Rebutjar unes altres paraules "cultes" distintes a les valencianes. La llengua culta la construeix el poble i no les acadèmies.

Roc Chabàs Associació

El "mal dels valencians"

I

Seguint un poc les xarxes socials he comprovat que la gent es mou (i vos mou als que esteu revolant per ahí) perquè una fruitera de Picassent es negue a vendre taronges si no són d'ací... i la pregunta sorgix immediatament: ¿és que algu dels que alaba la conducta mira la procedència quan en compra en el supermercat? (yo ho faig habitualment).

Es motiu de certa ‘enveja sana’ que una agrupació d’electors com Teruel Existe, casi de la nit al matí, haja tret un diputat al Congrés en les eleccions del passat 10N... i mentres, nosaltres protestem perquè no sabem a quí donar la papereta, però (independent de que siga millor o pitjor lo que hi ha), ¿hem votat sincerament als que, chicotets, pretenen defensar esta terra?, perquè comparats els resultats de les anteriors generals en estes últimes (v. “De mal en pitjor” I, II i III, publicats aquí els passats 13, 14 i 15 de novembre)... han perdut sufragis... ¿no serà que o nos quedem en casa o nos n’anem corrent corrent als que nos van a ‘salvar’ del catalanisme? Aixina, mai aplegarém a res.

Es causa de rebel·lió general que el Villarreal faça catalanisme en una de les seues campanyes (com denuncià M. Gimeno en esta uep en l’article “¿Endavant? Villarreal C. F.”, el 19-7-2019). El Valencia CF i el Llevant UD ja fa temps que s’apuntaren també a la moda idiomàtica de l’oficialisme... ¡però porten la Senyera!... ja.

Nos indignem justament quan els partits (PSOE, Compromís, Podemos i PP) fan catalanisme, però hauríem de cridar també ben fort contra els centralistes Ciudadanos i Vox que votaren, en les Corts, contra la recuperació del dret foral valencià, ¡senyors! ¿Estos nos prometen defensar’ns del pancatalanisme? Ho aclarixc, per si encara queden ‘inocents’, han de saber totes i tots que si ‘nos defenen del pancatalanisme’ no es per valencianitat, sino perquè son profundament i nacionalment espanyolistes... crec que ho hem de dir clar i ras... ¿quín mal els feya o els fa el dret civil valencià?

Però callem quan el Valencia CF (un negoci privat i lluntà des de fa anys, perquè molts ho permeteren i dic bé ‘permeteren’, yo no estic aquí), acacha el cap (per motius econòmics), sense dignitat, i hauria de disputar la final de la Supercopa en Arabia Saudita contra el Barcelona, per una decisió econòmica del president de la Real Federación Española de Fútbol, Luis Rubiales, en l’afegit de que també la jugaran Real Madrid i Atlético de Madrid. A banda de J. Masia aquí (“El Valencia CF i la seua gestió”, 18-11-2019) i de Paco Nadal en Levante-EMV, ¿algu s’ha preguntat per esta anomalia i caciquil·lisme?, ¿per què s’han inclòs estos dos equips i no uns altres?, ¿encara estem en l’època centralista que alguns creïem superada?, si la final la jugaren per ‘lleï’ el Real Madrid i l’Atlético de Madrid ¿haurien cridat al Valencia o al Llevant o al Villarreal? Ho afirmo, no. Es una sotil però indubtable discriminació derivada del poder... que acceptem, com a molt, en una alçada de múscles o en un ¿qué li anem a fer? Per a anar corrent, els que puguen, a comprar entrades per al partit... ¿I si cap aficionat n’adquirira? Ya me conec les excuses-justificacions...

II

I ja que parle de futbol, hauríem de prendre nota de l’esforç que feu el Llevant UD, el soci majoritari i la directiva, fa uns anys, per a evitar caure en mans d’un ‘meritón’... i no fon perquè no hi havia, en son moment, veus autorisades que defenien esta solució (es pot recórrer a l’hemeroteca)... en una decisió valenta s’optà pel camí difícil, aguantar, treballar i preparar... i el resultat està aquí. ¿Cóm que encara no li han reconegut –nos han reconegut– el dret a la copa que guanyà el Llevant en temps de la república? ¿Li farien lo mateix al Barcelona o al Real Madrid?... ¿o fa anys que ja la tindrien en el palmarès i en les vitrines?

Pero es que també callem quan els bancs van deixant, a poc a poc, els nostres pobles sens oficines... i no es perquè no guanyen sino que no guanyen els diners que volen... Per contra alguns d'ells estan obrint unes superoficines que pareixen botigues de lux, per a la gent 'guapa' i en 'possibles'.

Pero es que callem quan l'Unio Europea accepta les importacions agricòles que danyen la nostra economia... perquè hi ha uns altres interessos... més grans i més forts... o quan prohibeixen pesticides que no poden usar els nostres llauradors, però sí que poden aplicar-los els països productors que nos fan la competència, ¿quina lògica té?... la dels diners i la d'una Unio totalment burocratitzada i aliena als ciutadans que ha de protegir.

Protestem ¿i què?, perquè tenim un finançament injust... mentre n'hi ha privilegis –aci i en Roma–, sí, son privilegis, en Navarra i el País Vasc, derivats de no se quin dret historic... ¿i nosaltres què som?, ¿no tenim un passat tan valit i singular com els altres? I no es que l'esquerra no s'atreixca a tocar-los, es que la dreta tampoc...

I també callem quan la catalanització idiomàtica es un fet... consolidat... cert que alguns alcem la veu i denunciem, però els pares i les mares ¿s'organitzen d'alguna forma per a evitar-la?... no, que si no suspendran a mon fill. Provablement els aplicadors de la llei seran els mateixos que 'comprenen', 'aplaudixen' o 'demanen' la desobediència al 'estat' que té lloc en Catalunya.

Allí la dissidència es un dret, aci una lacra que es castiga... i lo que es més kafkianc, els que aci son discriminats per motius idiomàticoculturals son discriminadors al mateix temps dels que no pensem com ells i no nos agenollem davant de determinats partits... ¿pose noms?

Molta gent es queixa, es que no hi ha res per a defendre'ns, es que no es publiquen coses, es que no se a ón informar-me... i quants llibres compre, a quantes conferències assistim, en quí m'ajunte per a fer més força, què puc aportar yo... Yo els ho dire... cents o doscents exemplars venuts ya es un èxit editorial... els qui escrivim no ho fem per diners, perquè no es paga ni la centèsima part de la faena... però es que... gastar-se deu o quinze euros... una muntanya...

Organització, col·laboració, ajuda... poca o ninguna. Yo, yo i els meus, lo meu i yo.

Com dia el comte duc d'Olivares, es que els valencians son "más muelles"... i provablement tenia raó.

Antoni Fontelles i Fontestad es Llicenciat en Teoria de la Comunicació i Psicologia. Es professor i periodista

BASSET EN DÉNIA

Este quadro de rajoletes en l'avinguda de València de Dénia, mai simbolisa al Regne de València, ya que les quatre barres simbolisen als reis d'Aragó, i si mireu mes atentament es donareu conte que al final del mastil no te Lo Rat Penat, com sempre porta la Real Senyera Valenciana, i si la creu d'Iñigo Arista, aixina que de Regne de València res de res, com sempre ho manipulen tot politicament.... Lo que esta clar es que el proclamaren en Dénia, Rei d'Espanya el 18 d'agost de 1705 i no de València que va ser l'1 d'octubre de 1706 jurant els FURS en la seu de la catedral de la capital del Regne de València, baix el nom de Carles III. En eixe moment ya era Rei de València i no abans. ¡PROU DE MANIPULACIONS HISTORIQUES!

Roc Chabàs Associació

Les bases del pancatalanisme

Per als pancatalanistes, la base comuna de tots els pobles que integren -segons ells els nomenats “països catalans” és, la llengua: la llengua és “la flama sagrada”, base indispensable per a la realització dels seus “països catalans”. Sense ella no hi ha “nació catalana”, “països catalans”.

L'escriptora menorquina María Antonia Oliver, fervorosa pancatalanista, afirma que “els qui diuen país valencià són nacionalistes dels països catalans”. ¿Per qué? -Perque afirma- “tots parlem català”. Sense eixa “vivísima flama sagrada de la llengua” no hi ha països catalans.

“La llengua és la vida dels països catalans”, ha escrit Raic Trilla, i afig: “Per això, perque nos va la vida colectiva, els nacionalistes catalans reivindiquem, d'una manera especial, la normalisació de la llengua catalana en els països catalans”.

La llengua és el més poderós argument del nacionalisme català actual i, conseqüentment, del pancatalanisme. La tesis de Rovira i Virgili, convicció indispensable de tots els pancatalanistes és: “quan el domini geogràfic d'un idioma nacional està netament delimitat, coincidix, en efecte, en el territori d'esta nacionalitat”. D'a on se seguix i -sempre dins del context pancatalanista-, que les illes Balears són la Catalunya insular, que Andorra, el denominat principat i l'antic regne de València són la Catalunya peninsular, i el departament francès dels pirineus occidentals (el Rosselló) és la Catalunya ultrapirenaica.

“La raïl més poderosa del pancatalanisme -va sentenciar Rovira- és indubtablement la comunitat de l'idioma”. Per la comunitat de l'idioma “s'aplegarà a la futura unitat política”. Este dogmatisme llingüístic constituïx l'entranya de la Catalunya nacionalista. “Per al català, confessa el professor barcelonés Víctor Alba, per irracional que açò sembla, l'existència de la llengua és la prova de la seua existència colectiva”.

La politisació mitificadora de la llengua, és l'única plataforma que sosté l'acció del pancatalanisme.

I al no contar en una altra ajuda històrica, els pancatalanistes s'aferren desesperadament a “una impositiva unitat idiomàtica”, necessària de tot punt per a la futura unitat política dels cridats “països catalans”.

Una atenta reflexió sobre les afirmacions emeses per qualsevol dels pancatalanistes revela els seus asserts gratuïts i contradiccions internes.

1º Els pancatalanistes fonamenten el seu concepte de “nació catalana”, “països catalans”, que el vincle unitiu dels, segons ells, deu millions d'habitants que integren estos suposts “països catalans” és la comunió en una mateixa cultura, en una mateixa llengua i en un símbol d'identificació nacional: és dir, les quatre barres d'Aragó. Ad este respecte, diu Vicent Ramos: “Forçós, en esta matèria, és partir de la tesis d'Antonio Rovira i Virgili, qui, despuix de donar per assentat que València és part de Catalunya, va dir que el nacionalisme català aspira a l'integració de totes les terres de llengua catalana en un Estat autònom, per lo que es precisa una rectificació de les fronteres de les províncies valencianes en el sentit de segregar territoris del sur i de l'oest”. En esta font ha begut Joan Fuster com es pot comprovar llegint el seu ensaig “Nosaltres els Valencians”, publicat en 1962.

2º Els pancatalanistes afirmen que la llengua valenciana és un dialecte del català.

Esta afirmació ve negada pels escriptors del Sigle d'Or valencià, que, segons ells, escrivien en llengua valenciana i no catalana. Bastaria en llegir l'obra de J. Martorell, Ausias March, B. Ferrer (germà de S. Vicent Ferrer), etc... per a donar-se d'això. I en el Sigle d'Or valencià (s. XV) era opinió general la diferència entre la llengua valenciana i el català. L'obra d'Antoni Canals -sigle XIV- “Dictorum factorumque memorabilium” i la del gironí O. Pou -1575- “Thesaurus puerilis”, són suficients per a donar-se que estos dos autors, en consonància con tots els autors clàssics valencians, distinguien clarament l'existència de la llengua valenciana de la catalana.

3º Hi ha que subrallar el greu error científic que implica identificar cultura i idioma. Puix, en este supost, quedarien al marge de la cultura aquelles expressions o representacions colectives i individuals, que no anaren parlades o escrites, com les manifestacions pictòriques, musicals, artesanals, arquitectòniques, culinàries, etc...

4º Els pancatalanistes solen partir del fals presupost de que tant Catalunya com els històrics Regnes de Mallorca i de València... compartixen una mateixa cultura, i una mateixa llengua. Afirmar que realitats econòmiques i soci-històriques diferents corresponen idèntiques cultures és donar l'esquena tant a les ensenyances de l'antropologia social, com a les grans aportacions del camp marxiste.

5º I, per últim, cal subrallar l'error històric en que incorren quan s'afirma que la “llengua” és l'element constitutiu d'una nació, puix això és vàlit en alguns casos, pero no en uns atres, com, per eixemple, en Suïssa a on es parlen quatre llengües, que són oficials, i és una nació; per una atra part, Hispanoamèrica té la mateixa llengua, pero existixen vint nacions. Per un atre costat, hem de constatar que l'argument de l'igualtat de la llengua va ser el que va utilitzar Hitler per a anexionar-se Àustria.

Hui en dia, la batalla pancatalanista -a través de certes institucions administratives i polítiques catalanes i algunes valencianes, amen d'atres associacions culturals- s'ha concretat fonamentalment en el camp llingüístic; i no devem oblidar que per als pancatalanistes la nomenada per ad ells “nació catalana”, “països catalans” s'assenta sobre l'unitat de la llengua. En esta matèria es deu partir de la tesis d'Antoni Rovira i Virgili qui va dir que el nacionalisme català aspira a l'integració de totes les terres de llengua catalana en un estat autònom; i, per tant, no cal propugnar un nacionalisme català sense, a la seua volta, defendre com un dogma, l'unitat de la llengua. La base, puix, del nacionalisme català radica hui, fonamentalment, no en defendre una suposta història vixcuda en comuna per part dels “ex-estats” membres de la Corona d'Aragó, sino tan sol en el dogma de l'unitat de la llengua. D'ahí que, la millor manera per ad ells, de construir la futura existència política dels cridats “països catalans”, és propagar que, a pesar de les diferències llingüístiques existents entre les diferents modalitats parlades en el marc de l'antiga Corona d'Aragó, tots formen part d'una única llengua; tots deuen sometre's a unes mateixes normes ortogràfiques i llingüístiques. I d'esta manera tots seran catalans segons la llògica de la que partixen els pancatalanistes de que la base dels “països catalans” és l'unitat de la llengua catalana.

Roc Chabàs Associació

València, una nació sense estat

Quan es parla de nació valenciana alguns per ignorància o per desconeiximent rebugen este terme de pla, o tal volta perque la seua nació es una atra i no son valencians.

¿Qué és la nació valenciana? la nació la formen un conjunt de coses i de fets que serien:

El territori, ningú pot negar que Lo Regne de València, nom històric de la nació, té i ha tingut un territori més o manco definit en l'actual des de fa segles, hui en dia és el reconegut dins de les fronteres de la Comunitat Valenciana.

Una llengua pròpia, no crec que ningú de nosatres qüestione açò.

Els valencians que vivim dins del Regne tenim consciència pròpia llingüística de parlar llengua valenciana des de fa segles, símbol identitari que mos fa distints del restant d'espanyols. Açò per al que ni parle ni escriga valencià es fa més difícil d'entendre, perque no te part d'esta consciència que mos fa diferents.

Cultura i tradicions, els valencians tenim les nostres festes pròpies i la nostra pròpia cultura diferent del restant de comunitats o pobles espanyols, no es lo mateix les festes valencianes basades en el fòc purificador que les castellanés, per ficar un eixemple.

Un poble que en la seua majoria diu que és i és sent valencià. Un poble en una història perfectament documentada des de fa VIII segles en tradició cristiana i milers d'anys en unes atres cultures.

Totes estes coses fan que València siga una nació sense estat, sempre ha segut una nació vinculada a unes atres nacions que si son o van ser estats com Aragó o com Espanya. Defendre la nació valenciana és defendre lo valencià i res més. I això és lo que defenem els valencianistes com yo, la nació valenciana no és cap país independent, és el poble valencià que té tot el dret del món a ser un poble reconegut com una nació, una atra cosa molt distinta és reclamar un estat propi i independent; lo que es reclama es la singularitat del poble, llengua, cultura, tradicions i territori dels valencians, o siga, de la nació valenciana.

Per supost que la bandera d'esta nació no és una atra que la real senyera.

Tots els que defenen estes prioritats són nacionalistes valencians fills d'una nació més antiga que la pròpia Espanya; una nació que ha segut lliure sempre, una nació que per a molts ya va ser una estat en exercit, furs, marina i llengua i li dien, i li diuen encara, Regne de València.

Diània: Territori històric valencià

Diània és el nom proposat al que és coneix també com les Comarques Centrals Valencianes (CCV) que estan definides com el territori que inclou les comarques de la Marina Alta, la Safor, la Vall d'Albaida, la Costera, el Comtat, l'Alcoyà, i ademés últimament la Canal de Navarrés.

És un territori en una delimitació física prou clara pero encara més un territori en una delimitació històrica irrefutable, aixina ha ocorregut des de la Contestània ibèrica, passant per les diòcesis cristianes de la romanisació tardana o els regnes musulmans en el nom de Taifa de Dénia i en la conquesta cristiana, en el segle XIII, es va crear la governació "dellà el Xúquer" una de les quatre unitats administratives en que va ser dividit el Regne de València que anys despuix passaria a denominar-se governació de Xàtiva.

Aquell territori foral va ser seccionat despuix de la batalla d'Almansa en 1707, pero encara va tindre una última espenta polític-territorial en els inicis del lliberalisme a on es va aplegar a crear una efímera província de Xàtiva per 1822.

No obstant en 1833 la divisió provincial d'Espanya va seccionar definitivament l'històrica governació en dos parts, deixant la més meridional en la província d'Alacant i la septentrional en la de València.

Les províncies han arraïlat en molt més fonament de lo que pensem. Diània és una bomba de rellongeria que atenta contra un "statu quo" polític poc dispost a cap tipo de canvi.

La realitat actual és, aixina, d'una evident orfandat política. La paralisació del Consorci de les CCV és tota una prova. I el dubte si serem capaços de superar les relacions enverinades de les dos burguesies de la capital d'Alacant i València. En qualsevol dels casos, el pes demogràfic i econòmic, l'identitat geogràfica i cultural o, encara, històric-política, fa de Diània un espai raonablement defendible.

Roc Chabàs Associació

DÉNIA, EL RINCÓN DEL GATHO

Novembre 1993.

La famosa avinguda Miguel Hernández.

¿Tranquila veritat?

Puix ya la van omplint de bancs i no precisament per a assentar-se.

Juan Vallalta "Gathó"

Relat

Bollia al sol d'aquell mati mentre recorria la distància que hi havia entre sa casa i la plaja.

Era un camí de terra sense asfaltar i havien uns quants arbres ja plantats a abdos costats pero encara eren massa menuts com per a donar ombra.

Tenia l'esperança de trobar-la estesa prenint el sol, pero no mes pujar la montanyeta d'arena que havia en l'acces a la plaja ya vaig voler que no anava a ser aixina puix estava deserta i un fret estrany va recorrer la meua esquena al recordar les ultimes paraules que em dedicà abans de marchar en tren en els ulls plens de llagrimas.

- Mai tornarà a ser com abans, mai sere la mateixa.

Alli em vaig quedar yo, plantat en el moll de l'estacio mirant com aquell tren se'n portava a l'amor de la meua vida i ara, cinc anys despuix tornava a estar plantat pero esta volta dalt d'un monto d'arena i mirant d'un costat a l'atre de la plaja en l'esperança de tornar a vore-la.

Com si d'una intuïcio es tractara algo em cridà l'atencio dins l'aigua i al mirar la vaig vore nadant en la mar, me somreïa i em mirava de manera distreta.

Sense pensar-ho dos voltes me vaig llançar a l'aigua i vaig anar a la seua trobada pero una volta mes la meua ment m'havia jugat una mala passada i alli no hi havia ningú, solament l'aigua del Mediterràneu i yo.

Ya no podia mes, feya anys que la buscava i esta volta no em quedaven forces per a seguir buscant sense el premi del seu bes humit i calit. No podia seguir vivint sense ella i el seu recort en el meu cap feya tremolar els fonaments del meu trellat, el meu cor anhelava tant tornar a vore-la que vaig deixar de nadar, vaig tancar els ulls i me vaig deixar portar mentres tractava de recordar el sabor a tisana especiada dels seus besos.

Comenci a afonar-me i la sensacio era com qui entra en un profund somi del que sap que no va a despertar i de sobte noti que algo m'arrossegava cap a la supercifie i quan vaig tornar a obrir els ulls estava estés en la vora i ella estava al meu costat, me va somriure i va ser quan vaig saber que esta volta seria per a sempre.

Fran Martinez, escrit en Normes d'El Puig

El llavador públic de Dénia

El problema del llavador públic de Dénia tardà molt en resoldre's.

Per 1929 l'ajuntament es planteja una proposta per a la seua construcció, puix per a llavar la roba tenien que acodir a les séquies.

Era un treball de dònnes. Els llavadors eren un lux impensable, i les ames de casa que tenien el privilegi de tindre un llavador en casa, llavaven allí la seua roba.

Pero les menys afortunades, que eren moltes, es posaven la seua gaveta en el cap en la roba bruta i es dirigien a la séquia de Vessanes, per a poder fer estes necessitats d'higiene domèstiques. Pero per fi, a finals de 1944 es va conseguir finalisar el llavador públic que s'havia iniciat en 1936, i que estava situat en el carrer Senieta.

Els veïns de la Xara, que feya anys que reclamaven este servici, no ho tindrien fins a 1954 i a força d'arreglar diners per tot el barri, en subscripcions populars, funcions de teatre i algun que un atre recurs.

Roc Chabàs Associació

¿Sabies que la pilota valenciana és el deport precursor del tenis?

La pilota valenciana és el deport precursor del tenis, que bàsicament és igual en la principal diferència de que es colpeja la bola en una raqueta en lloc d'en la mà.

La modalitat d'Escala i Corda és la més popular d'este deport, la que conta en el major número de professionals, en major influència social i és la més pareguda al tenis.

Es disputa en un trinquet al que s'afeg una corda a mitat d'ell a una altura de dos metros, fet que proporciona el nom a esta prova.

El jugador colpeja la pilota, que deu passar per damunt de la ret i caure en el camp contrari.

El seu contrincant tractarà de tornar la bola ràpidament ya que esta només pot tocar el sol del seu camp una volta abans de ser tornada.

Si toca més d'una volta o si no conseguix tornar-la, puntua el pilotari rival.

La manera de conseguir un tant (joc) també és similar a la del tenis, contant quinze, trenta i val. Es pot jugar tant individualment com per equips.

**Josué Ferrer, és escritor, periodista, professor i traductor.
I és Professor de Llengua Valenciana per Lo Rat Penat**

¿La reina Germana de Foix, va morir en Lliria (València) en 1536?

La seua vida és apassionant. Va ser reina consort de la Corona d'Aragó i Virreina de València; era neboda de Luis XII de França. I es va casar tres voltes. En primeres núpcies en el rei Fernando el Catòlic -ya viudo de la reina Isabel-, en segones núpcies, en el Marqués de Brandenburc i, despuix d'enviudar, va contraure un tercer matrimoni en el Duc de Calàbria.

Germana de Foix va nàixer en Mézières (França) en 1488, quatre anys abans del descobriment d'Amèrica, per lo que és evident la seua diferència d'edat en el seu primer espós Fernando el Catòlic. Va fallir la reina donya Germana en Lliria, als 48 anys, sent enterrada en València en Sant Miquel dels Reis, l'edificació del qual varen costejar ella i el seu últim espós el Duc de Calàbria, Virrei de València.

El Monasteri de Sant Miquel dels Reis va ser construït, sobre l'anterior Monasteri de Sant Bernat de l'Horta i dedicat a Sant Miquel i als Sants Reis derivant, per llenguatge popular, en Sant Miquel i dels Reis. Ha tingut diversos destins, entre ells, Asil de Menics, Presidi de dones i Presó d'hòmens.

Recentment s'ha instalat en dit edifici la Biblioteca Valenciana, dedicant-se a exposicions de distinta índole, una àmplia sala i el Claustre.

**Josué Ferrer, és escriptor, periodiste, professor i traductor.
I és Professor de Llengua Valenciana per Lo Rat Penat**

EL MONGÓ

El Mongó ha segut testic de l'activitat humana, pràcticament des dels seus inicis. Numerosos jaciments confirmen esta presència: les coves del barranc de Migdia, de Foradada i del Mongó mostren restants des del paleolític superior fins a l'edat del bronze.

En Benimaquia, en el coll de Pous i en el cim de l'Àguila, es varen situar poblats ibers des del segle VII a C.

En l'època romana, el port de Dianium adquirix especial importància, com a mostra l'inscripció de la cova de l'Aigua.

En l'època musulmana, es declara la taifa de Dénia; Abu-Abdalla escriu:

“Esta montanya es nomenada “Caon”. D'ahí derivaria: mont Caon, Mont-Gaun, l'actual Mongó”.

En la seua part meridional, hi ha una montanya gran, de forma redona, des del cim del qual es descobriren les montanyes d'Eivissa.